

Taalpost 1134

maandag 31 januari 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Het idee van de Franse minister van Onderwijs Luc Chatel om kinderen vanaf drie jaar Engels te laten leren, is sceptisch ontvangen.

(Bron: [AFP](#))

- De fractie van BurgerBelang in Hellendoorn dient morgen een motie in om de gemeenteraad eenmalig in dialect te laten vergaderen.

(Bron: [TC Tubantia](#))

- De groep 3JS, die Nederland zal vertegenwoordigen tijdens het Eurovisiesongfestival, gaat waarschijnlijk in het Engels zingen, omdat het Nederlands "te hard" is.

(Bron: [NOS](#))

2. Taaltip: Nederland staat/staan stormachtige dagen te wachten

Juist is: 'Nederland *staan* stormachtige dagen te wachten.'

Nederland is hier een [meewerkend voorwerp](#) en heeft daarom geen invloed op het getal van de [persoonsvorm](#). Het onderwerp van de zin is *stormachtige dagen*, en omdat dat meervoud is, is *staan* de juiste persoonsvorm.

In de vergelijkbare constructie 'Nederland wacht/wachten stormachtige dagen' is zowel het enkelvoud als het meervoud juist. Meer daarover staat op de website van [Onze Taal](#).

[Spelling, grammatica, leestekens, tekstvorm:](#) voor elk wat wils in de boekenserie *Taal geregeld*.

3. Extra: taaltweuilleton

"Zwetend hakte de taalprof zich een weg door het oerwoud van de taal. De sleutel tot het raadsel was vlakbij. Dat voelde hij." Zo begon de geheimzinnige Taalprof, een pseudoniem van iemand die her en der opduikt op internet om het 'grammaticaal onbenul' te bestrijden, gisteren een ['tweuilleton'](#).

De Taalprof belooft een dagelijks vervolgverhaal te schrijven via Twitter. Vanochtend verscheen aflevering twee: "Terwijl hij met zijn vrije hand twee negatiemusketen van zich af sloeg, zag hij in zijn ooghoek iets bewegen. Iets modaals?"

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1133

vrijdag 28 januari 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Hoe ontstaan spelfouten en wat is hun effect?

(Bron: [Tekstblog](#))

- De taalkundige en etymologe Nicoline van der Sijs is benoemd tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau.

(Bron: [Sleutelstad.nl](#))

- Als mensen hun excuses aanbieden, leidt dat meestal niet tot een beter gevoel bij de benadeelde partij.

(Bron: [Nu.nl](#))

2. Oproep: zijn de vmbo-woordenlijsten nuttig?

Vmbo-leerlingen begrijpen hun leraren niet, omdat die ingewikkelde zinnen en moeilijke woorden gebruiken. Daarom is in Amsterdam de 'Basislijst schooltaalwoorden vmbo' samengesteld. Vindt u deze woordenlijst een goed middel om de woordenschat van leerlingen op peil te brengen, of zijn daar betere methoden voor? In het januarinumnummer van *Onze Taal* bespreekt de taalkundige Frank Jansen de voors en tegens van basiswoordenlijsten. U kunt zijn tekst ook lezen op de [website van Onze Taal](#), waar u kunt stemmen en reageren.

[Word nu lid van Onze Taal voor maar € 29,-.](#)

3. Extra: taalgedichten op Laurens Jz. Coster

Met Gedichtendag nog vers in het geheugen begint het poëzieproject Laurens Jz. Coster aan een reeks taalgedichten. 'Coster' is een initiatief van enkele vrijwilligers om Nederlandse poëzie via het web beschikbaar te stellen. Wie zich abonneert op de mailinglijst 'Coster', krijgt elke dag een gedicht gemaïld. Voorbeelden van eerder rondgestuurde gedichten staan op het [weblog](#) van het project. Bij elk gedicht horen links naar informatie over de dichter en soms ook wat poëzie- of literaturnieuws. Meld u aan voor een [gratis abonnement](#) of stuur een [e-mail](#) naar 'Coster'.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1132

woensdag 26 januari 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- De stad Brussel geeft opdracht tot een studie die de haalbaarheid van immersieklassen in het Nederlandstalige en Franstalige stadsonderwijs moet onderzoeken.

(Bron: [metrotime.be](#))

- De campagne 'Kletsoppen' moedigt Amsterdammers aan om zich te melden als vrijwilliger voor ongedwongen conversatielessen met anderstaligen.

(Bron: [Communicatie](#))

- Johan Verstreken, voorzitter van de Interparlementaire Commissie van de Nederlandse Taalunie, vindt dat het Nederlands "sexy en hip" kan zijn.

(Bron: [Taalunieversum](#))

2. Tijdschrift van de week: *Over taal*

Het Vlaamse tijdschrift *Over taal* bestaat vijftig jaar. Het eerste nummer verscheen in 1962 onder de naam *Taalbeheersing in de administratie*. In 1985 veranderde de naam in *Taalbeheersing in de praktijk* en sinds 1998 heet het blad *Over taal*. Het evolueerde van een neerlandistisch blad over taalzorg naar een algemeen wetenschappelijk-populariserend tijdschrift voor taalgebruikers die door taal, tekst en communicatie geboeid zijn. Elk nummer bevat een themadossier, interviews, bijdragen over taal in de ruime zin van het woord en vaste rubrieken over onder meer taalzorg en uitdrukkingen. U kunt een proefnummer downloaden op de website van [Over taal](#).

[Spelling, grammatica, leestekens, tekstvorm:](#) voor elk wat wils in de boekenserie *Taal geregeld*.

3. Extra: wedstrijd Gedichtendag

Poëzie is goed [voor geest en hart](#), stelt het 'Gedichtendagessay' van dit jaar. Het is dus een opsteker voor uw gezondheid dat het morgen Gedichtendag is en Taalpost tien dichtbundels mag weggeven: 3 × *Zendag*, van Peter M. van der Linden, uitgeverij De Contrabas; 3 × *De laatste jaren* van Driek van Wissen, uitgeverij Nijgh & Van Ditmar; 3 × *De uitputting voorbij* van Krijn Peter Hesselink, uitgeverij Nieuw Amsterdam; 1 × *Wiegelieder en Blaaskikermuziek* van Wouter Godijn, uitgeverij Contact. Wilt u een van deze bundels in de wacht slepen, beantwoord dan deze vraag: wie is de auteur van het 'Gedichtendagessay' en in

welk land woont hij op dit ogenblik? Mail uw antwoord en uw adresgegevens voor 4 februari naar [Taalpost](#).

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1131

maandag 24 januari 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Premier Mark Rutte reageert geamuseerd op de kritiek dat hij te veel Engels gebruikt in zijn spreektaal.

(Bron: [de Gelderlander](#))

- Een vrouw die elf jaar niet kon spreken en onlangs een nieuw strottenhoofd kreeg, bleek nog steeds dezelfde stemkleur te hebben.

(Bron: [deredactie.be](#))

- Volgens onderzoek zou de eerste letter van uw achternaam bepalen wat voor consument u bent.

(Bron: [Scientias.nl](#))

2. Taaltip: kies de/het vmbo die/dat bij je past

'Kies de vmbo die bij je past' is juist als er met *vmbo* verwezen wordt naar een school(gebouw). Bijvoorbeeld: 'Kies de vmbo die bij je past; kom naar onze open dag op 24 januari!'

Daarnaast is 'Kies het vmbo dat bij je past' goed als het soort onderwijs bedoeld is, bijvoorbeeld *vmbo-t* (theoretische leerweg) of *vmbo-k* (kaderberoepsgerichte leerweg).

Hetzelfde onderscheid geldt voor *havo*, *mavo* en *vwo*. De volgende zinnen zijn dus allebei juist: 'De eindtermen voor *het havo/mavo/vmbo/vwo* kunt u downloaden op de website van het ministerie'; '*De havo/mavo/vmbo/vwo* die ons werd aangeraden, bleek een schot in de roos.'

[Spelling, grammatica, leestekens, tekstvorm:](#) voor elk wat wils in de boekenserie *Taal geregeld*.

3. Extra: talenfestival in Leuven heeft eigen bier

De Leuvense vereniging *Esperanto 3000* houdt op zaterdag 19 februari 2011 haar derde [Talenfestival](#), met als thema 'Folklore'. Er zijn sessies in meer dan twintig talen, een tentoonstelling over talen en folklore, en een tentoonstelling met kinderboeken in een vijftigtal talen. Aan bod komen onder meer de Vlaamse gebarentaal, het Tshiluba,

verschillende Slavische en West-Europese talen, en het Esperanto. Voor het eerst wordt er aandacht besteed aan het Filipino (Tagalog), Kiswahili, Koerdisch, Lingala en Singalees. Deelnemers kunnen ook een les volgen in het Duits, Japans, Spaans of Zweeds. Voor de dorstige taalliefhebbers schenken de organisatoren een eigen festivalbier. Lees meer in het [digitale tijdschrift](#) over het Talenfestival.

De gratis e-mailniewsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1130

vrijdag 21 januari 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- De Belgische reclamemaker Guillaume Van der Stighelen raadt koning Albert aan om zijn kleinkinderen vlot Merchtens en Opwijks te leren spreken.

(Bron: [DeMorgen.be](#))

- De Duitse taaljournalist Bastian Sick verzamelt zinnen met zo veel mogelijk ü's erin.

(Bron: [Spiegel.de](#))

- Als je op zoek gaat naar een koopwoning, moet je de taal van de makelaar leren spreken.

(Bron: [fd.nl](#))

2. Taalster van de week: Nolwenn Leroy

In Taalpost 1116 meldden we dat het aantal sprekers van het Bretons in Frankrijk sterkt terugloopt. Maar dat betekent niet dat de Bretonse cultuur slecht in de markt ligt. De Franse zangeres Nolwenn Leroy, die enkele jaren geleden de populaire zangwedstrijd Star Academy won, bracht in december de cd [Bretonne](#) uit. Een gewaagde carrièrezet, omdat het album een eerbetoon aan Bretagne is en [liedjes](#) in het Bretons, Keltisch, Frans en Engels bevat. In een maand gingen meer dan 200.000 exemplaren over de toonbank. Nolwenn Leroy beschouwt haar commerciële succes als een [overwinning voor de Bretonse taal](#).

Direct antwoord op uw taalvraag? Bel de [Taaladviesdienst](#).

3. Ruttiaans

Zodra iemand een belangrijke openbare functie bekleedt, gaat er automatisch meer aandacht uit naar zijn taalgebruik. De [taalacrobatiek](#) van Mark Rutte viel al op toen hij fractievoorzitter was. Sinds hij minister-president is, worden al zijn uitspraken gewikt en gewogen. Jip-en-janneketaal en ambtelijke beedspraak zouden kenmerkend zijn voor het [Ruttiaans](#). Maar ook andere invloeden steken de kop op. Zo gaat de *stichting Nederlands* een brief naar Rutte sturen omdat hij [te veel Engelse uitdrukkingen](#) gebruikt.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: [www.taalpost.nl](#). Archief: [www.taalpost.nl/texts/archief.html](#).

Taalpost 1129

woensdag 19 januari 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Slecht taalgebruik is voor veel Belgen een afknapper bij het daten.

(Bron: [HLN.be](#))

- De VVD-fractie vindt dat de Almelose gemeenteraad paal en perk dient te stellen aan het ruwe en suggestieve taalgebruik van sommige fracties.

(Bron: [TC Tubantia](#))

- Een nieuwe film van een Israëliische filmmaker gaat over vertalers.

(Bron: [Le Monde](#))

2. Oproep van de maand: Sof & Lof van 2010

De stichting Nederlands looft ook in 2011 weer een Lof- en een Sof-prijs uit, respectievelijk voor iemand die zich heeft ingezet voor de Nederlandse taal en voor iemand die de taal juist schade heeft toegebracht. Kandidaat voor de eerste prijs zijn dit jaar onder andere de Vlaamse nieuwslezeres Martine Tanghe en de Nederlandse omroepvereniging TROS (die sinds vorig jaar de Nederlandse voorrondes voor het Eurovisiesongfestival organiseert en daarbij de voorkeur geeft aan Nederlandstalige inzendingen). Voor de Sofprijs is onder meer de Nederlandse winkelketen Hema genomineerd, die zijn cosmeticaproducten in het Engels aanprijst. [Stemmen](#) kan op de website van de stichting Nederlands.

[Spelling, grammatica, leestekens, tekstvorm:](#) voor elk wat wils in de boekenserie *Taal geregeld*.

3. Extra: lezing Wim Daniëls

[Wim Daniëls](#) is schrijver van 90 boeken en boekjes, waarvan er heel wat over taal gaan, en bovendien is hij tweemaal per week op de radio te horen (bij de [Wereldomroep](#) en bij het programma [Spijkers met koppen](#)). Morgenavond, donderdag 20 januari, geeft Daniëls een lezing over taal in de openbare bibliotheek van Hardinxveld-Giessendam onder de titel ['Het wonder taal: hoe het begon en verder ging'](#).

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1128

maandag 17 januari 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- *Hipperhapke* ('insectensnack') is gekozen tot het mooiste nieuwe Friese woord van 2010.
(Bron: [Friesch Dagblad](#))

- De daling van de export naar Duitsland wordt niet alleen veroorzaakt door de recessie, maar ook door 'zachte factoren' als de slechtere beheersing van de Duitse taal, aldus de Duits-Nederlandse Handelskamer.
(Bron: [De Telegraaf](#))

- In Italië worden vandaag de eerste taaltoetsen voor buitenlanders afgenomen.
(Bron: [La Stampa](#))

2. Taaltip: *een lichte tint of een lichte teint?*

Tint betekent 'kleur(nuance)'. *Een lichte tint* is bijvoorbeeld juist in *iets in een lichte tint schilderen* en *op zoek zijn naar een trouwpak in een lichte tint*.

Teint betekent eveneens 'kleur(nuance)', maar wordt specifiek gebruikt: voor de kleur van de huid, en dan meestal de gezichtshuid. *Een lichte teint* wil veelal zeggen 'een bleke gezichtshuid', en *een frisse teint* 'een mooie gezichtshuid'.

Tint gaat terug op het Franse *teint*; het is daaraan al in de twaalfde eeuw ontleend. In de vijftiende eeuw werd *teint* nogmaals geleend, waarbij de Franse uitspraak en spelling bewaard zijn gebleven.

Nieuwe boeken van Onze Taal: [Grammatica geregeld en Tekstvorm geregeld](#).

3. Popular Linguistics Magazine online

Dit weekeinde verscheen het eerste 'nummer' van het [Popular Linguistics Magazine](#), een nieuw online tijdschrift met populair-wetenschappelijke artikelen over taal en taalwetenschap. Er staan vooral bijdragen in van jonge Amerikaanse taalkundigen. De eerste aflevering bevat onder andere een essay over de vraag wat het nut is van taalkunde, een beschrijving van taalkundig veldwerk en een artikel over de voors en tegens van tweetalig onderwijs.

De gratis e-mailniewsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1127

vrijdag 14 januari 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Zo'n 140.000 Russische ambtenaren moeten een buitenlandse taal leren.

(Bron: [Express.be](#))

- De Vlaamse volksvertegenwoordiger Wilfried Vandaele pareert de kritiek van schrijver Jeroen Brouwers op de Nederlandse Taalunie.

(Bron: [De Standaard](#))

- Google komt binnenkort met een technologie op de markt waarmee bij het telefoneren de taalbarrières verdwijnen.

(Bron: [Nu.nl](#))

2. Wereldonderzoek: The speech accent archive

'The speech accent archive' laat moedertaalsprekers en niet-moedertaalsprekers van het Engels overall ter wereld dezelfde tekst hardop lezen. Op die manier ontstaat een corpus dat taalwetenschappers in staat stelt de accenten van Engelssprekenden te vergelijken. Op dit ogenblik bevat [The speech accent archive](#) 1412 opnamen. Bij elke opname staat een fonetische transcriptie. Het hele corpus is doorzoekbaar op tal van criteria, bijvoorbeeld moedertaal, geboorteplaats of gebruik van klinkers en medeklinkers.

Volg Onze Taal ook op [LinkedIn](#) en [Twitter](#).

3. Winnaars wedstrijden

In Taalpost 1117 vroegen we welke voetballer tot 2005 nog geen officiële nationaliteit had omdat hij op zee geboren was. Dat is Rio Antonio Zoba Mavuba, die nu bij de Franse club Lille speelt. De volgende Taalpostlezers winnen een exemplaar van het boek *Toen football voetbal werd* van Kees van der Waerden: Maartje Boertien, Astrid Duijnmaijer-Keijner, Veerle Lanszweert, Bob van Dijk en Olov Hyllienmark.

Vroeger heette hij Assurancetourix, maar de Nederlandse naam voor de dorpsbard uit de *Asterix*-strips luidt tegenwoordig Kakofonix. Dat was het antwoord op de vraag in Taalpost 1124. De vijf exemplaren van *Asterix, de vrolijke wetenschap* van Jaap Toorenaar gaan naar Kris Park, Albert Bremer, Karel Beckmans, Ivo Ridder en Stefanie Kleinen.

De gratis e-mailniewsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1126

woensdag 12 januari 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Nederlandse ouders gaven hun kinderen in 2010 het vaakst de namen Sophie en Sem.

(Bron: [Nu.nl](#))

- In 2010 werden er maar 317 buitenlandse boeken voor de Amerikaanse markt vertaald.

(Bron: [Knack.be](#))

- De uitgave van een Kuifje-strip in het Jiddisch kan bijdragen aan een hernieuwde belangstelling voor die taal.

(Bron: [Joodsactueel.be](#))

2. Website van de week: [expressio.fr](#)

Wat betekenen Franse uitdrukkingen als 'tour d'ivoire' (ivoren toren), 'risquer sa peau' (er de huid aan wagen) en 'séparer le bon grain de l'ivraie' (het kaf van het koren scheiden)? De Franse website [expressio.fr](#) geeft voor de uitdrukkingen telkens de betekenis, de oorsprong, een voorbeeld, aanvullende informatie, equivalenten in andere talen, kernwoorden en commentaar. Op dit ogenblik bevat de site 1445 Franse uitdrukkingen. U kunt een abonnement nemen, zodat u elke dag een nieuwe uitdrukking in uw inbox krijgt.

[Gratis antwoord op schriftelijke taalvragen voor leden van Onze Taal.](#)

3. Extra: de tragische dood van Willy Dols

Op 21 maart 2011 zal het honderd jaar geleden zijn dat de Sittardenaar Willy Dols geboren werd. Hij was een veelbelovend geleerde die aan het einde van de Tweede Wereldoorlog op tragische wijze om het leven gekomen is. Al tijdens zijn studie publiceerde hij een aantal artikelen op taalkundig gebied waarin hij blijk gaf van zijn grote interesse voor het Limburgse dialect. Zijn in 1953 postuum uitgegeven proefschrift wordt gerekend tot de beste dissertaties die in Nederland ooit over een taalkundig onderwerp geschreven zijn.

De neerlandicus Lei Limpens heeft het leven van deze geleerde beschreven in een boek, waarbij hij ook aandacht schenkt aan het wetenschappelijke werk van Willy Dols. Zo geeft de auteur voor een breed publiek een samenvatting van Dols' gepubliceerde en niet-gepubliceerde werk, waaruit de brede belangstelling van deze erudiete geleerde blijkt. In het

januarinummer van *Onze Taal* staat een [artikel](#) over Willy Dols en Limpens' boek. In maart vindt de presentatie van het boek plaats. U kunt [hier](#) al intekenen voor het boek.

De gratis e-mailniewsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1125

maandag 10 januari 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- De Vlaamse omroepen VRT en VTM hebben allebei een taaladviseur in dienst en onderscheiden zich daarmee van andere Europese omroepen.

(Bron: [Het Nieuwsblad](#))

- Antillianen in Nederland hebben vaak problemen met het Nederlands omdat er op de Antillen vooral Papiaments en Engels wordt gesproken.

(Bron: [versgeperst.com](#))

- Ben Zimmer, de taalcolumnist van *The New York Times*, heeft het in een interview onder meer over de bijdrage van Sarah Palin aan de ontwikkeling van het Engels.

(Bron: [nj.com](#))

2. Taaltip: Wat is de verleden tijd van *benijden*?

Juist is: 'Hij benijdde zijn vrienden, die elke avond uitgingen.' De vorm *beneed* is niet correct. Het werkwoord *benijden* wordt zwak vervoegd: *ik benijdde - ik heb benijd*.

De meeste werkwoorden met een lange *ij* zijn sterk: *bijten - beet*, *kijken - keek*, *rijden - reed*, *stijgen - steeg*, *tijgen - toog*. Dat *benijden* zwak is, heeft waarschijnlijk te maken met de herkomst: het heeft het zelfstandig naamwoord *nijd* als basis; *benijden* betekende oorspronkelijk 'niet kunnen verdragen, zich ergeren', en tegenwoordig 'jaloers zijn (op)'. Werkwoorden die zijn afgeleid van een zelfstandig naamwoord worden bijna altijd zwak vervoegd, net als van een bijvoeglijk naamwoord afgeleide werkwoorden. Vergelijk: *vijlen* (afgeleid van *vijl*), *bedijken* (van *dijk*), *lijmen* (van *lijm*), *bevrijden* (van *vrij*), *verblijden* (van *blij*). Sterke werkwoorden gaan vrijwel nooit terug op een zelfstandig of bijvoeglijk naamwoord.

Volg Onze Taal ook op [LinkedIn](#) en [Twitter](#).

3. Extra: Het Groot Dictee van Utrecht

Op zondag 23 januari vindt de eerste editie van [Het Groot Dictee van Utrecht](#) plaats. Gastheer en presentator is Philip Freriks, zelf geboren en getogen in Utrecht. Het dictee is geschreven door Willem Hendrik Gispen, oud-rector magnificus van de Universiteit Utrecht en behalve

hoogleraar neurowetenschappen ook Utrecht-kenner. Er is nog een beperkt aantal plaatsen vrij voor Het Groot Dictee van Utrecht.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1124

vrijdag 7 januari 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Kirgizië gaat een bergtop in het Tianshangebergte noemen naar de Russische premier Vladimir Poetin.

(Bron: [De Standaard](#))

- Japanners lopen achter in de kennis van het Engels, in vergelijking met bijvoorbeeld de Chinezen.

(Bron: [Japan Times](#))

- Drie Ajax-supporters zijn veroordeeld omdat ze de tekst *1312* op hun T-shirt hadden. Dit staat voor *ACAB*, wat staat voor 'all cops are bastards', wat staat voor 'alle politieagenten zijn klootzakken'.

(Bron: [Blik op Nieuws](#))

2. Ding flos bips van het jaar: sms ff bondige clips

We berichtten het woensdag al in Taalpost: de oproep van de Taaladviesdienst om te komen tot een nieuw ezelsbruggetje voor de namen van de eurolanden was een groot succes. Het nieuwe ezelsbruggetje was nodig omdat er de afgelopen jaren enkele nieuwe landen tot de eurozone waren toegetreten. Na een internetverkiezing heeft de Taaladviesdienst nu een overtuigende [winnaar](#) aangewezen: 'sms ff bondige clips'. Dat zijn de beginletters van Slovenië, Malta, Slowakije, Frankrijk, Finland, België, Oostenrijk, Nederland, Duitsland, Ierland, Griekenland, Estland, Cyprus, Luxemburg, Italië, Portugal en Spanje. Suggestie van de Taalpost-redactie: een ezelsbruggetje voor de landen die géén lid zijn van de eurozone is misschien zinniger. Het betreft Denemarken, Zweden, het Verenigd Koninkrijk, Hongarije, Letland, Litouwen, Polen, Tsjechië, Roemenië en Bulgarije.

Nieuwe boeken van Onze Taal: [Grammatica geregeld en Tekstvorm geregeld.](#)

3. Extra: Asterix

In het boek *Asterix, de vrolijke wetenschap* gaat de Leidse taalkundige en historicus Jaap Toorenaar dieper in op de Nederlandse vertalingen van de populaire reeks over de kleine, dappere Galliër. In het boek staan, per verschenen *Asterix*-album, Toorenaars commentaren, observaties en opmerkingen te lezen, die hij naar aanleiding van de Nederlandse uitgaven van

Asterix heeft gemaakt. Zo vergelijkt hij o.a. de nieuwe en oude Nederlandse vertalingen met het origineel en geeft hij aan hoe moeilijk het was voor de vertalers om de teksten van de overleden *Asterix*-scenarist René Goscinny op een degelijke manier om te zetten in de Nederlandse taal.

Voor lezers van Taalpost heeft de uitgever vijf exemplaren van het boek ter beschikking gesteld. De prijs wordt verloot onder de inzenders van het juiste antwoord op de vraag: hoe heet de dorpsbard Assurancetourix in de verschillende Nederlandse vertalingen? Antwoorden dienen voor woensdag 12 januari 2011 binnen te zijn bij redactie@taalpost.nl.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1123

woensdag 5 januari 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- De FOK!-forumpagina 'Originele Taal- en Spelfouten' is uitgeroepen tot 'Taalzuurpruim 2010'.

(Bron: [weblog Taalprof](#))

- In een nieuwe uitgave van *Huckleberry Finn* wordt – tot verontwaardiging van velen – het woord *nigger* mogelijk geschrappt.

(Bron: [NRC Handelsblad](#))

- In een dorpje in Turkije wordt nog een dialect gesproken dat dicht bij het klassieke Grieks ligt.

(Bron: [Eleutherotypia](#), [The Independent](#))

2. Vraag van de week: namen geven

Welke naam mag je je kind geven? Dat vragen enkele kinderen aan de Utrechtse taal- en naamgeleerde dr. Gerrit Bloothoofd. Waarom mag je je kind bijvoorbeeld wel Lieve noemen, maar niet Stoute? Is het bijvoorbeeld niet vervelend als je als kind heel stout bent en je wordt de hele tijd Lieve genoemd? Het [filmpje](#) is gemaakt door de afdeling Voorlichting van de Universiteit Utrecht.

Elke week een uitdrukking uitgelegd in de 'Spreek van de week'. Deze week: ['als de wiedeweerga'](#).

3. Extra: *ding flob bips* uitgebreid

Het begon vorige week met een eenvoudige observatie op het [weblog](#) van de Taaladviesdienst. De schrijver meldde dat sinds Slovenië, Cyprus, Malta, Slowakije en – sinds 1 januari – Estland zijn toegetreten tot de eurozone, het oude Nederlandse ezelsbruggetje *ding flob bips* (iedere letter is de eerste letter van een euroland: **D**uitsland, **I**erland, **N**ederland, **G**riekenland, enzovoort) niet meer volstaat. Kon daar geen alternatief voor komen?

Er stak een stormpje van media-aandacht op, en sindsdien zijn er ruim 800 reacties op de oproep gekomen met vele, vele suggesties. Het Genootschap Onze Taal heeft de vijf beste bij

elkaar gezet: 'begin sf-films op cd's', 'cd, gsm of fles in bips', 'Cobi's sms: pin ff geld', 'sms ding ftof biceps' en 'sms ff bondige clips'. Tot vrijdag kunt u [stemmen](#) op het ezelsbruggetje van uw voorkeur.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1122

maandag 3 januari 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- De Turkse president Gül sluit uit dat het Koerdisch in zijn land een speciale status krijgt.
(Bron: [NZZ](#))
- Het Turkse ministerie van Onderwijs deelt gratis leerboeken uit in het Armeens.
(Bron: [Nouvelles Arménie Magazine](#))
- De Berlijnse politiechef Bernhard Witthaut wil dat er op Duitse kleuterscholen Turks geleerd wordt.
(Bron: [Shortnews.de](#))

2. Taaltip: *Gelukkig Nieuwjaar, gelukkig Nieuwjaar of gelukkig nieuwjaar?*

De voorkeur gaat uit naar kleine letters: 'We wensen u een gelukkig nieuwjaar.'

Als aanduiding voor de feestdag 1 januari wordt 'Nieuwjaar' met een hoofdletter geschreven; 'nieuwjaar' met een kleine letter verwijst naar 'het nieuwe jaar' – of, in de woorden van Van Dale: "jaar dat pas is begonnen of binnenkort zal beginnen". De wens 'gelukkig nieuwjaar' heeft niet alleen betrekking op 1 januari, maar op het gehele nieuwe jaar. Met 'gelukkig nieuwjaar' zeg je dus eigenlijk hetzelfde als met 'gelukkig 2011'. Daarom ligt 'nieuwjaar' met een kleine letter hier het meest voor de hand. Op het eerste gezicht lijkt 'gelukkig nieuw jaar' logischer, maar 'nieuwjaar' is zo'n vaste combinatie dat het aaneengeschreven kan worden – vooral in de context van nieuwjaarswensen.

Op voorbedrukte kerst- en nieuwjaarskaarten zijn hoofdletters in bijvoorbeeld 'Prettige Feestdagen' en 'Gelukkig Nieuwjaar' tamelijk gangbaar; daar is weinig bezwaar tegen.

Direct antwoord op uw taalvraag? Bel de [Taaladviesdienst](#).

3. Extra: 'Lief, ik laat jou nooit alleen'

De drie dagen geleden afgesloten Top-2000 is een van de best beluisterde programma's van de Nederlandse radio. Taaladviseur Rutger Kiezebrink van Onze Taal onderwierp de teksten van de Nederlandstalige liedjes aan een [statistische analyse](#). Wat bleek: de meestvoorkomende

woorden zijn 'alleen', 'ik', 'jou', 'laat', 'lief' en 'nooit', die heel makkelijk in een pakkende zin samen te vatten zijn: 'Lief, ik laat jou nooit alleen.'

4. Nieuwjaarswensen

Het jaar 2011 begint met Taalpost 1122; wij wensen al onze lezers een voorspoedig nieuwjaar.

De gratis e-mailniewsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.